

80-річчя академіка НАН України О.С. БАКАЯ

Видатний фізик-теоретик, лауреат Державної премії України, доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАН України **Олександр Степанович Бакай** народився 16 вересня 1938 р. у Харкові. У 1961 р. закінчив Харківський державний університет і почав працювати у Харківському фізико-технічному інституті (тепер Національний науковий центр «Харківський фізико-технічний інститут» НАН України), де пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до завідувача теоретичного відділу (з 1981 р.).

Наукові інтереси О.С. Бакая стосуються широкого спектру досліджень у різних напрямках фізики. Він отримав визначні результати в нелінійній механіці, теорії взаємодії хвиль у нелінійних середовищах (плазмі, рідині, магнітоактивних речовинах), побудував теорію помірної турбулентності в системі пучок–плазма, запропонував теорію розповсюдження сильних солітонних збурень іоносфери, які виникають при запусках космічних ракет. О.С. Бакай уперше застосував метод інтегральних многовидів у теорії адиабатичних інваріантів і довів, що адиабатичні інваріанти є інваріантами Пуанкаре–Картана. У фізиці рідини і скла сформулював полікластерну модель скла і побудував теорію перетворення рідина–скло. Розвинув теорію структурно-фазових перетворень у матеріалах для ядерної енергетики. Під його керівництвом у ННЦ ХФТІ створено унікальний дослідницький комплекс, на якому вивчають вплив опромінювання на корозію перспективних конструкційних матеріалів для сольових і водяних реакторів IV покоління. Він бере активну участь у розробленні стратегії розвитку атомної енергетики в Україні.

О.С. Бакай — дійсний член Наукового товариства ім. Шевченка (2007), соросівський професор (1996), лауреат премії ім. О.І. Лейпунського НАН України (2008); член секції Комітету з Державних премій України, кількох спеціалізованих і проблемних рад та редколегій багатьох наукових журналів.

Наукова громадськість, колеги, учні, друзі щиро вітають Олександра Степановича з ювілеєм, бажають йому міцного здоров'я і нових наукових звершень.